

Voorstel Gemeenteraad F

Onderwerp	Wegencategoriseringsplan Enschede		
Portefeuillehouder	Marc Teutelink agendaletter (F)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	3 juni 2025
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2400034145

Wij stellen u voor te besluiten om:

Het geactualiseerde wegcategoriseringsplan Enschede vast te stellen.

Inleiding en voorgeschiedenis

Het huidige wegcategoriseringsplan van de gemeente Enschede dateert uit 2002. De afgelopen 20 jaar zijn de inzichten op het gebied van mobiliteit veranderd, met name op het gebied van verkeersveiligheid. Ook heeft de stad zich verder ontwikkeld en vindt er in de toekomst verdere verdichting plaats van voorzieningen. Daarom is er een nieuw wegcategoriseringsplan nodig. In februari 2025 heeft het college het concept-wegcategoriseringsplan vastgesteld. Na een beeldvormende sessie met de stedelijke commissie fysiek, is de zienswijzeprocedure gestart. Er zijn 59 zienswijzen ontvangen. Inmiddels is deze procedure afgerond en ligt het wegcategoriseringsplan ter besluitvorming voor.

Publieksvriendelijke samenvatting

In het wegcategoriseringsplan plaatsen we de wegen in de stad in een snelheidscategorie. Dit doen we om de verkeersveiligheid en leefbaarheid in Enschede te verbeteren, terwijl we tegelijkertijd de bereikbaarheid behouden. Bij het bepalen van de maximum snelheid en inrichting, wegen we de functie, omgeving, vormgeving en het gebruik van de wegen tegen elkaar af. Het is belangrijk dat de functie en omgeving van de weg bij elkaar passen. Ook willen we dat elke weggebruiker duidelijk ziet op welk type weg hij zich bevindt. Daarnaast houdt het wegcategoriseringsplan rekening met verschillende soorten verkeer: auto's, vrachtwagens, fietsers, hulpdiensten en openbaar vervoer. Het uiteindelijke doel is om een verkeersnetwerk te hebben dat past binnen de gemeente en voldoet aan de behoeften van de inwoners en weggebruikers. En waar het verkeer rijdt op de plek waar dat bedoeld is. Uitvoering van dit plan vindt plaats tijdens onderhoudswerkzaamheden of door mee te liften op andere projecten. Binnen die projecten is ruimte voor maatwerk zodat de weg past bij de omgeving. Ook is er op projectniveau ruimte voor participatie. Bij aanvang van projecten worden de financiën aangevraagd, daarom zijn er geen kosten verbonden aan het vaststellen van dit wegcategoriseringsplan.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

De wegcategorisering is een wensbeeld waar de komende jaren naar toegewerkt wordt. Dit betekent niet dat een dergelijke visie op korte termijn tot grootschalige maatregelen leidt. We streven ernaar om bij iedere reconstructie en/of aanleg van infrastructuur dichterbij dat wensbeeld te komen. Het wegcategoriseringsplan geeft het kader mee voor de gewenste snelheid. Uiteraard kent elke weg andere aspecten om rekening mee te houden. Bij reconstructies passen we daarom maatwerk toe.

Argumenten**1.1. We hebben een nieuwe visie waarmee Enschede klaar is voor de toekomst;**

Bij het opstellen van dit nieuwe plan is rekening gehouden met de groei van Enschede die we verwachten. Het biedt een nieuw kader dat zorgt voor zowel goede doorstroming en bereikbaarheid, als verkeersveiligheid. We streven ernaar om bij iedere reconstructie en/of aanleg van infrastructuur dichterbij het wensbeeld dat het wegcategoriseringsplan vormt, te komen. Veelal sluiten we aan bij onderhoudswerkzaamheden of liften we mee op andere projecten. Binnen die projecten is er ruimte voor maatwerk zodat de weg past bij zijn omgeving. Ook is er op projectniveau ruimte voor participatie.

1.2. Het wegcategoriseringsplan draagt bij aan het bevorderen van de verkeersveiligheid;

Het is belangrijk dat de functie en omgeving van de weg bij elkaar passen. Doel is dat elke weggebruiker duidelijk ziet op welk type weg hij zich bevindt. Dit bevordert de verkeersveiligheid. Op een aantal wegen wijzigen we de maximum snelheid van 50 km/u naar 30 km/u.

Uit onderzoek is gebleken dat bij een snelheid van 30 km/u een dodelijk ongeluk bijna niet voorkomt. Bestuurders hebben meer tijd om informatie te verwerken en te reageren op onverwachte situaties. Bij 30km/u is de remweg korter en het blikveld breder.

1.3. Actualiseren van het huidige wegcategoriseringsplan uit 2002 is nodig;

De afgelopen 20 jaar zijn de inzichten op het gebied van mobiliteit veranderd en heeft de stad zich verder ontwikkeld. De huidige categorisering past steeds minder bij de feitelijke situatie. Zo zijn er in Enschede wegen die zowel een verblijfsfunctie (woonstraat) als een verkeersfunctie (ontsluitingsweg) vervullen en is het niet altijd mogelijk om een gebiedsontsluitingsweg veilig als 50 km/u in te richten (met bijvoorbeeld vrijliggende fietspaden). Er is daarom behoefte de snelheidslimiet op een deel van de gebiedsontsluitingswegen te verlagen naar 30 km/u (GOW30).

1.4. Het wegcategoriseringsplan zorgt ervoor dat het verkeer daar rijdt, waar het gewenst is;

Het plan houdt rekening met verschillende soorten verkeer: auto's, vrachtwagens, fietsers, hulpdiensten en openbaar vervoer. Het uiteindelijke doel is om een verkeersnetwerk te hebben dat past bij de gemeente en voldoet aan de behoeften van de inwoners en weggebruikers. We zorgen ervoor dat voorzieningen bereikbaar blijven. Daarom is er onderzoek uitgevoerd dat de consequenties voor de bereikbaarheid in kaart heeft gebracht per stadsdeel. In dat onderzoek is ook gekeken naar de verschuiving van verkeersintensiteiten na het doorvoeren van een gewijzigde max. snelheid.

Risico's

1.1. De doorlooptijd tussen het vaststellen en realisatie is lang;

Met het vaststellen van dit plan is het kader vastgesteld. De implementatie van de voorgestelde wijzigingen wordt meegenomen tijdens onderhoud en/of reconstructiewerkzaamheden in het wegennet. Daarom is het moeilijk te zeggen wanneer het gehele plan gerealiseerd is. Het risico bestaat dat inzichten of omstandigheden al voor de realisatie gewijzigd zijn. We verwachten dit te ondervangen door op projectniveau de afweging te laten plaatsvinden hoe de inrichting er daadwerkelijk uit komt te zien, al dan niet samen met de omgeving.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Dit categoriseringsplan legt de kaders vast voor toekomstige projecten. In dit voorstel worden geen middelen gevraagd. Zoals aangegeven wordt de implementatie van de voorgestelde wijzigingen meegenomen tijdens onderhoud en/of reconstructiewerkzaamheden in het wegennet. Daarin worden de financiën meegenomen.

Afweging en alternatieven

1.1. Gebiedsontsluitingsweg 30 km/u invoeren op invalswegen zonder vrijliggende fietspaden;

In meerdere zienswijzen wordt opgeroepen om van invalswegen waar geen vrijliggende fietspaden aanwezig zijn, een gebiedsontsluitingsweg 30 km/u te maken. In de zienswijzen wordt dit met name voor de Deurningerstraat aangedragen. De invalswegen en ook de Deurningerstraat houden we gebiedsontsluitingsweg 50 km/u. Dit doen we omdat we eenduidigheid nastreven en het verkeer willen laten rijden waar het gewenst is, namelijk via de centrumroutes en op de singel. Als we hier ook voor 30 km/u zouden kiezen, verschilt de snelheid niet met de wegen binnen de wijken. Dan bestaat de kans dat daar het verkeer juist toeneemt.

1.2. Binnen de singel van alle wegen gebiedsontsluitingsweg 30 km/u maken;

Een ander alternatief is om binnen de singel op alle wegen GOW 30 km /u in te voeren. Dit vanwege de verkeersveiligheid voor de vele voetgangers en fietsers binnen dit hoogstedelijke en duidelijk afgebakende gebied.

1.3. Het nieuwe wegcategoriseringsplan in één keer invoeren

In plaats van het doorvoeren van de wijzigingen uit het plan bij onderhoudswerkzaamheden, kan er ook voor worden gekozen deze in één keer door te voeren. Dit kan door middel van het aanpassen van de bebording. Dit heeft als voordeel dat de nieuwe wegcategorisering in Enschede niet gefaseerd en op (lange) termijn plaatsvindt, maar dat de gebruikers direct met een nieuwe situatie te maken hebben. Een nadeel is echter wel dat dan geen ruimte is voor participatie van omwonenden over de gewenste snelheid, indien dat gewenst is. Dit kan wel gebeuren wanneer de weginrichting gewijzigd wordt.

Een ander nadeel is dat de politie in principe niet handhaaft wanneer de weginrichting niet past bij de snelheidslimiet. Dit kan slechts op beperkte schaal plaatsvinden, bijvoorbeeld met flexibele flitspalen die rouleren in de regio.

1.4. Geen ander wegencategoriseringsplan vaststellen

We kunnen vasthouden aan het huidige plan. Echter hebben we in het Verkeersveiligheidsplan 2030 als actie opgenomen dat we met een geactualiseerde versie komen. Daarnaast draagt het bij aan de doorstroming, verkeersveiligheid en het verbeteren van een geloofwaardige, herkenbare weginrichting.

Participatie

Bij het tot stand komen van dit concept wegencategoriseringsplan hebben we inzichten meegenomen uit de diverse stadsdelen. Onderzoek naar de verkeersstromen en het verkennen van mogelijkheden om knelpunten op te lossen is uitgevoerd door Sweco. Bij die onderzoeken zijn de wijkregisseurs, verkeerskundigen en de verkeersadviseur van de Politie om input gevraagd. De resultaten van de onderzoeken zijn gepresenteerd in de stadsdeelcommissies.

Iedereen die dat wil heeft in de zienswijzeprocedure een reactie geven op het concept-wegencategoriseringsplan. In deze procedure zijn alle wijkraden in de stad uitgenodigd om met een reactie te komen. Er zijn 59 zienswijzen ontvangen. De concept-categoriseringskaart voor de hele stad is daarnaast nog eens voorgelegd aan de Politie, Brandweer en Arriva zodat zij input konden geven.

Communicatie

Het plan is afgestemd met de intern betrokkenen van de afdeling Ontwerp en stadsdeelmanagement. Bovendien heeft er een zienswijzeprocedure plaatsgevonden waarin belanghebbenden input hebben doorgegeven.

Vervolg

Na vaststelling wordt dit wegencategoriseringsplan gebruikt wanneer er wegwerkzaamheden plaatsvinden. Wanneer er wijziging van wegcategorie plaatsvindt, worden er ontwerpen opgesteld waarbij ruimte is voor maatwerk en er al dan niet participatie toegepast wordt. Binnen de singel voeren we de wijzigingen door, zonder te wachten op herinrichtingswerkzaamheden. Dit gaat gepaard met een grootschalige communicatiecampagne.

Bijlagen

Wegencategoriseringsplan Enschede

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

E.A. Smit

R.W. Bleker